

118 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	31.01.1975
Sıra no	118

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren kurumlar ile aynı kanunun ek geçici 9 uncu maddesine dahil kurumlardan aylık alanlara 5.8.1974 gün ve 7/8672 sayılı kararname ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamına giren Türk Silahlı Kuvvetleri personeline 23.12.1974 gün ve 7/9207 Sayılı Kararname uyarınca ödenen iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarının vergilendirilmesiyle ilgili uygulamalarda bazı tereddütlerin doğduğu anlaşılmış, bu konularda aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında, "Ücretin safi değeri iş veren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından aşağıdaki indirimler yapıldıktan sonra kalan miktardır" denilmek suretiyle bir iş veren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan yararların topluca göz önüne alınacağı belirtilmiş, aynı kanunun 104 üncü maddesine 484 Sayılı Kanunun 7 inci maddesiyle eklenen son fıkrada da, "Aynı iş veren tarafından başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmeksizin yapılan ödemeler, muhtelif ücret ödemesi sayılmaz" hükmü yer almıştır.

Bu hükümler karşısında; yukarıda anılan Kararnamelere dayanılarak ödenen ve ücret kapsamına giren iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamları aynı iş veren tarafından başka başka hizmetler karşılığı olmaksızın ödenmekte olduğundan, 97 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de açıklandığı gibi; asıl ücretlerle birleştirilecek ve asıl ücretin tabi olduğu vergi cetveli üzerinden topluca vergilendirilecektir.

Yukarıda belirtildiği gibi, muhtelif ücret ödemesi tanımına girmeyen iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarına 1743 Sayılı Kanunla getirilen % 25 asgari oranın uygulanması söz konusu değildir.

AYLIK ÜCRET TUTARI İLE SÖZ KONUSU YAN ÖDEMELERİN TOPLAM TUTARININ 4025 LİRAYI AŞMASI :

87 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğine bağlı 2 nolu vergi cetvelinin sonunda yer alan "ihtar" bölümünde, 4025 lirayı aşan ücretlerin ne şekilde vergilendirileceği açıklanmıştır.

Bu açıklamalara göre, aylık ücret tutarı ile yan ödemenin toplam tutarı 402 lirayı aştığı takdirde, aylık ücret tutarı ile yan ödemenin toplamının 12 katı alınacak, bulunacak miktarın yıllık ücretlere ait 1/2 numaralı cetvelde tekabül ettiği meblağ tesbit olunacak, bu ortalama meblağ üzerinden hesaplanacak verginin 1/12'si o ayda ödenen asıl ücret ve yan ödemenin vergisi olacaktır.

Anılan yan ödemelerin yıldan küçük devrelerde (1.6.1974 tarihinden itibaren) ödenmesi yukarıda açıklanan uygulama şeklini etkilemeyecektir.

GEÇMİŞ AYLARA AİT OLARAK ÖDENECEK İŞ GÜÇLÜĞÜ, İŞ RİSKİ VE TEMİNİNDEKİ GÜÇLÜK ZAMLARININ VERGİLENDİRİLMESİ :

109 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de açıklandığı gibi; söz konusu zamların ödendikleri ayın değil; ait oldukları, yani hak kazanıldıkları ayın ücretleriyle birleştirilmesi, o aya ait verginin yeniden hesaplanması ve daha önce ödenen verginin mahsubu suretiyle söz konusu zamların vergilendirilmesi gerekir.

1743 SAYILI KANUNLA GETİRİLEN % 25 ASGARİ VERGİ ORANININ UYGULANMASI :

Bakanlığımıza yapılan başvurmalarından, muhtelif ücret ödemesi tanımına giren ve asıl ücretlerden ayrı olarak vergilendirilen ücret ödemelerinde 1743 sayılı Kanunun 2. fıkrasının uygulanmasında kararsızlığa düşüldüğü ve farklı uygulamaların ortaya çıktığı anlaşılmış bu konuda aşağıdaki açıklamanın yapılması gerekli görülmüştür.

1.8.1973 gün ve 14612 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 116 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de açıklandığı gibi, söz konusu muhtelif ücret ödemelerinin, asıl ücretlerden ayrı olarak ödeme devrelerinin gerektirdiği vergi cetvellerinin indirimsiz sütunu üzerinden vergilerinin hesaplanması asıldır. Ancak, hesaplanan verginin muhtelif ücret ödemesinin, % 25 inden aşağı olması halinde 1743 sayılı Kanunun I. maddesinin 2. fıkrası hükmü uyarınca vergi bu orana yükseltilecektir.

